

Total No. of Printed Pages : 23

Subject Code : C2

B23-GM
(EN/AS/BN/BD/HN)

3047

734458

2023

GENERAL MATHEMATICS

Full Marks : 90
Pass Marks : 27

Time : 3 hours

Candidates shall note that each question will be multilingual, viz., in English/Assamese/Bengali/Bodo/Hindi medium, for their ready reference.

In case of any discrepancy or confusion in the medium / version, the English version will be considered as the authentic version.

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Unless stated otherwise, use $\pi = \frac{22}{7}$.

অন্য ধরণে দিয়া নাথাকিলে $\pi = \frac{22}{7}$ বুলি ধরিবঁ।

अन्य धरने देओया ना थाकले $\pi = \frac{22}{7}$ वले धरवे।

গুৰুননৈ হোনায় থায়াজ্জ্বলা $\pi = \frac{22}{7}$ হম।

यदि दिया गया न हो, $\pi = \frac{22}{7}$ मान का प्रयोग कीजिए।

SECTION - A / क - शाखा / क - शाखा / क-बाह्यगो / क-भाग

- 1. Choose the correct answer:**

শুন্দি উত্তরটো বাছি উলিওৱা :

ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତରାଚି ବେଛେ ନାଓ :

गेबे फिननायखौ सायख'ना दिहन :

सही उत्तर चुनिए :

- (i) If $x \propto y$ and when $x = 6$ then $y = 30$. Now if $x = 2$ then the value of y is
 यदि $x \propto y$ तो $y = 6$ के लिए $x = 30$ है। अब $x = 2$ के लिए y का मान क्या है?

যদি $x \propto y$ এবং $x = 6$ হ'লে $y = 30$ । এতিয়া $x = 2$ হ'লে y ব'ল মান হ'ব –

অতি ক্ষেত্রে y এবং $x = 6$ হয়, $y = 30$ । এখন $x = 2$ হলে y - এর মান হবে -

जुद $x \propto y$ आरो $x = 6$ जायोब्ला $y = 30$ । दानिया $x = 2$ जायोब्ला y नि माना जागेन -

यदि $x \propto y$ और $x = 6$ हो, तो $y = 30$ । अब $x = ?$ हो तो y का मान दोगा -

- (a) ~~12~~ 12 अब $x = 2$ हा ता y का
 (b) 15

- (c) ✓ 10' (b) 15' (d) 20'

- (ii) Which of the following is a square of an odd natural number?
 তলৰ কোনটো সংখ্যা হ'ব—

ନୀଚେର କୋଣ ମୁହଁରେ ଏହି ପାତା ଦେଖିବାର ପରିମାଣ ?

ମାତ୍ରେ କୋଣ ସଂଖ୍ୟାଟ ଏକାଟ ଅଯୁଗ୍ମ ସଂଖ୍ୟାର ବର୍ଗ ?

गहावान माब अनजिमाया मोनसे बेजरा अनजिमाया
सिल रेंडे तै फिरा

- नम्न न स कान सा सख्या विषम सख्या का वर्ग है ?

- (a) ~~256~~
 (c) ~~546~~

- (iii) The value of $\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$ is –

$$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64} \text{ ৰ মান হ'ব}$$

$$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64} - এর মান হবে -$$

$$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64} \text{ नि माना जागोन } =$$

$$\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64} \text{ का मान होगा -}$$

- (a) 6

- (b) 7

- (c) 8

- (d) 9

- (iv) Euclid's division lemma states that if a and b are any two positive integers then there exist unique integers q and r such that

ইউক্লিডৰ বিভাজন প্রমেয়িকা অনুসৰি যদি a আৰু b যিকোনো দুটা যোগাযুক অখণ্ড সংখ্যা হয় তেন্তে অন্য দুটা অদ্বিতীয় সংখ্যা q আৰু r পোৱা যাবে যাতে –

ইউক্লিডেৰ বিভাজন প্রমেয়িকা অনুসৰে যদি a এবং b যে কোনো দুটি যোগাযুক অখণ্ড সংখ্যা হয় তাহলে অন্য দুটি অদ্বিতীয় সংখ্যা q এবং r পাওয়া যাবে যেখানে –

ইউক্লিডনি রাননায় উক্ফা বিখ্যান্তি বাদিয়ে জুদি a আৰু b জায়খিজায়া মোননৈ দাজাবথাই
র'অনজিমা জায়ো অক্ষেত্রে গুৰুন মোননৈ এক্ষেত্রে রোখোমনি অনজিমা q আৰু r মোনগোন জাহাথে –
যুক্লিড বিভাজন প্রমেয়িকা কে অনুসার যদি a আৰু b দো ধনাত্মক পূৰ্ণাংক হৈ তো এসী অদ্বিতীয়
পূৰ্ণ সংখ্যাএঁ q আৰু r বিদ্যমান হৈ কি –

- (a) $a = bq + r, 0 \leq r \leq b$ (b) $a = bq + r, 0 < r \leq b$
 (c) $a = bq + r, 0 \leq r < b$ (d) $a = bq + r, 0 < r < b$

- (v) The number of decimal places after which the decimal expansion of the rational number $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ will terminate.

1

পরিমেয় সংখ্যা $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ ৰ দশমিক প্ৰসাৰণৰ দশমিক স্থানৰ পৰিসমাপ্তি হোৱা স্থানৰ সংখ্যা

হ'ল –

পরিমেয় সংখ্যা $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ - এৰ দশমিক প্ৰসাৰণেৰ দশমিক স্থানেৰ পৰিসমাপ্তি হওয়া স্থানেৰ
সংখ্যা হলো।

রানজোবথা অনজিমা $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ নি দশমিক ফুৱাৰনায় দশমিক থাবনিনি জোবথাহৈনায় থাবনিনি
অনজিমায় জাবায় –

পরিমেয় সংখ্যা $\frac{4^3}{2^4 \times 5^3}$ কে দশমলক্ষ প্ৰসাৰ কো সাংত হোনে পৰ দশমলক্ষ স্থান কী সংখ্যা হৈ –

- (a) 3 (b) 4
 (c) 1 (d) 5

- (vi) If 1 is a zero of the polynomial $p(x) = bx^2 + 4(b+1)x + 1$ then the value of b is

যদি $p(x) = bx^2 + 4(b+1)x + 1$ বহুপদটোর এটা শূন্য। হয় তেন্তে b ব মান হ'ব –

যদি $p(x) = bx^2 + 4(b+1)x + 1$ বহুপদটির একটি শূন্য। হয় তাহলে b-এর মান হবে –

জুড়ি $p(x) = bx^2 + 4(b+1)x + 1$ বিদাবগোবাংনি মোনসে লাথিখ'আ। জায়ো অল্লা b নি মানা জাগোন –

যদি বহুপদ $p(x) = bx^2 + 4(b+1)x + 1$ কা শূন্যক 1 হ'ব, তো b কা মান হ'ব –

(a) $\cancel{-1}$

(b) $\cancel{1}$

(c) 0

(d) -4

- (vii) If the sum and product of the zeroes of a polynomial are p and q then the polynomial is

যদি এটা বহুপদ শূন্য কেইটাৰ যোগফল আৰু পূৰণফল p আৰু q হয় তেন্তে বহুপদটো হ'ব –

যদি একটি বহুপদের শূন্যগুলিৰ যোগফল এবং পূৰণফল p এবং q হয় তাহলে বহুপদটি হবে –

জুড়ি মোনসে বিদাবগোবাংনি লাথিখ'ফোৱনি দাজাবগাসৈ আৰো সানজাবগাসৈয়া ফাৰিয়ে p আৰো q জায়ো অল্লা বিদাবগোবাঙ্গা জাগোন –

যদি কিসী বহুপদ কে শূন্যকো কা যোগ আৰু গুণন ক্ৰমশঃ p আৰু q হ'ব তো বহুপদ হ'ব –

(a) $x^2 + (p+q)x + pq$

(b) $x^2 - (p+q)x - pq$

(c) $\cancel{x^2 - (p+q)x + pq}$

(d) $\cancel{x^2 - px + q}$

- (viii) The condition that the line $ax + by + c = 0$ passes through the origin is

$ax + by + c = 0$ সৰল ৰেখাটো মূলবিন্দুৰ মাজেৰে যোৱা চৰ্তটো হ'ল –

$ax + by + c = 0$ সৰলৰেখাটি মূলবিন্দুৰ মধ্য দিয়ে যাওয়া শৰ্তটি হলো –

$ax + by + c = 0$ গোথো হাঞ্জোআ গুড়ি বিন্দোনি গেজেৱজো থানায় রাদাইয়া জাগোন –

ৱেখা $ax + by + c = 0$ কে মূল বিন্দু সে গুজৱনে কী শৰ্ত হ'ব –

(a) $a = 0$

(b) $\cancel{b = 0}$

(c) $\cancel{c = 0}$

(d) $\cancel{c \neq 0}$

(ix) The coordinates of any point on y-axis is

1

y অক্ষৰ ওপৰত থকা যিকোনো বিন্দুৰ স্থানাংক হ'ব

y অক্ষের উপরে থাকা যে কোনো বিন্দুৰ স্থানাংক হবে

y-গুদি হাঁখোনি সাধাৰ থানায় জায়ত্বিজায়া বিন্দোনি থাবনি বিসানা জাগোন –

y-অক্ষ পৰ স্থিত কিসী বিন্দু কা নির্দেশাংক হৈ –

(a) $\checkmark (0, x)$ (b) $(x, 0)$

(c) (x, x) (d) (x, y)

(x) One root of quadratic equation is 2 and the sum of the roots is 5 then the equation is

1

এটা দ্বিঘাত সমীকৰণৰ এটা মূল 2 আৰু মূল দুটোৰ যোগফল 5 তেন্তে সমীকৰণটো হ'ব

একটি দ্বিঘাত সমীকৰণেৰ একটি মূল 2 এবং মূল দুটিৰ যোগফল 5 তাহলে সমীকৰণটি হবে

মোনসে জৈগানৈ সমানথাইনি মোনসে রোদায়া 2 আৰো রোদা মোননৈনি দাজাবগাসৈয়া 5 অৰ্জ্জা সমানথাইয়া জাগোন –

যদি কিসী দ্বিঘাত সমীকৰণ কা এক মূল 2 হৈ আৰু মূলোৰ যোগ 5 হৈ, তো সমীকৰণ হৈ –

(a) $x^2 - 5x + 6 = 0$ (b) $x^2 + 5x - 6 = 0$

(c) $x^2 - 5x - 6 = 0$ (d) $x^2 - 5x + 2 = 0$

2. Choose the correct answer of the following :

তলৰ শুন্দি উত্তৰটো বাটি উলিওৱা :

নিম্নোক্ত শুন্দি উত্তৰটি বেছে নাও :

গাহাযনি গেৰে ফিননায়ত্বৌ সায়ত্ব' :

নিম্ন মেঁ সহী উত্তৰ চুনিএ :

(i) If $\frac{4}{5}, a, 2$ are the three consecutive terms of an AP then the value of "a" is

1

যদি $\frac{4}{5}, a, 2$ এটা সমান্তৰ প্ৰগতিৰ তিনিটা ক্ৰমিক পদ হয় তেন্তে a ব মান হ'ব –

যদি $\frac{4}{5}, a, 2$ একটি সমান্তৰ প্ৰগতিৰ তিনিটা ক্ৰমিক পদ হয় তাহলে a-এৰ মান হবে –

জুডি $\frac{4}{5}, a, 2$ মোনসে সানলুলি জৈগাথিনি মোনথাম ফাৰিথি বিদাব জায়ো অৰ্জ্জা a নি মানা জাগোন –

যদি $\frac{4}{5}, a, 2$ কিসী AP কে তীন ক্ৰমিক পদ হৈন তো a কা মান হৈ –

(a) $\frac{7}{5}$ (b) $\frac{5}{4}$

(c) $\frac{9}{5}$ (d) 5

- (ii) $\triangle ABC$ is an isosceles triangle in which $\angle C = 90^\circ$. If $AC = 6$ cm, then 1
 $AB = ?$

$\triangle ABC$ एटो समद्विबाहु त्रिभुज य'त $\angle C = 90^\circ$ । यदि $AC = 6$ छेष्मि: हय तेतिया $AB = ?$

$\triangle ABC$ एक्टि समद्विबाहु त्रिभुज येखाने $\angle C = 90^\circ$ । यदि $AC = 6$ से.मि. हय ताहले $AB = ?$

$\triangle ABC$ आ मोनसे गोरोब आखान्धिनै आखान्धिथाम जेराव $\angle C = 90^\circ$, जुदि $AC = 6$ सेमि जायो अब्ला $AB = ?$

$\triangle ABC$ एक समद्विबाहु त्रिभुज है। जिसमें $\angle C = 90^\circ$ है। यदि $AC = 6$ सेमी हो, तो $AB = ?$

- (a) $6\sqrt{2}$ cm/छेष्मि./से.मि./सेमि/सेमी
- (b) 6 cm/छेष्मि./से.मि./सेमि/सेमी
- (c) $2\sqrt{6}$ cm/छेष्मि./से.मि./सेमि/सेमी
- (d) $4\sqrt{2}$ cm/छेष्मि./से.मि./सेमि/सेमी

- (iii) The distance of $(3, -2)$ from the x -axis is

$(3, -2)$ बिन्दुटो x अक्षबपरा दूरत्व ह'व

$(3, -2)$ बिन्दुटिर x अक्ष थेके दूरत्व हवे

$(3, -2)$ बिन्दोआ x -गुदि हांखोनिफ्राय जानथाइया जागोन –

$(3, -2)$ बिंदु की x -अक्ष से दूरी है –

(a) 3	(b) $\sqrt{13}$
(c) 1	(d) $\sqrt{2}$

- (iv) The ratio in which y -axis divides the line segment joining the points $(-2, 0)$ and $(4, 0)$ is

$(-2, 0)$ आरु $(4, 0)$ संयोगी रेखाखण्डक y -अक्षइ भाग करा अनुपातटो ह'व –

$(-2, 0)$ एवं $(4, 0)$ संयोगी रेखाखण्डके y -अक्षेर भाग करा अनुपातटि हवे

$(-2, 0)$ आरो $(4, 0)$ दाजाबनाय हांखो खोन्दोखौ y गुदि हांखोआ आहागो खालामनाय रुजुथाइया जागोन –

बिंदुओं $(-2, 0)$ और $(4, 0)$ को जोड़ने वाले रेखाखण्ड को y -अक्ष जिस अनुपात में विभाजित करती है, वह है –

(a) 2 : 3	(b) 1 : 2
(c) 1 : 4	(d) 2 : 1

(v) A straight line which intersects a circle in two points is called -

1

एडाल सबल बेखाइ एटा वृत्तक दूटा विन्दुत हेद करिले बेखाडाल ह'ব -

একটি সরলরেখা একটি বৃত্তকে দুটি বিন্দুতে ছেদ করলে রেখাটি হবে

दोंसे गोथों हांखोआ मोनसे बेखनखौ मोननै बिन्दोआव दानस'योब्ला हांखोआ जागोन -

এক সরল রেখা যা কিসি বৃত্ত কে দুটি বিন্দুতে প্রতিচ্ছেদ করতী হয় তাকে বলা হ'ব -

(a) chord

জ্যা

(b) radius

ব্যাসার্ক

জ্যা

ব্যাসার্ধ

সিলিং हांखो

स'খাব

জীবা

ব্যাসার্ধ

(c) tangent

স্পর্শক

(d) Secant

ছেদক

স্পর্শক

ছেদক

নাঞ্জিদ हांखो

দানসগ্রা

স্পর্শ রেখা

ছেদক রেখা

(vi) If $\sin A = \frac{3}{5}$ then $\tan A = ?$

1

যদি $\sin A = \frac{3}{5}$ তেজে $\tan A = ?$

যদি $\sin A = \frac{3}{5}$ তাহলে $\tan A = ?$

জুদি $\sin A = \frac{3}{5}$ অব্লা $\tan A = ?$

যদি $\sin A = \frac{3}{5}$ হ'ব, তো $\tan A = ?$

(a) $\frac{5}{3}$

(b) $\frac{4}{3}$

(c) $\sqrt{\frac{3}{4}}$

(d) $\frac{2}{3}$

(vii) If TP and TQ are the two tangents to a circle with centre O so that $\angle POQ = 110^\circ$ then $\angle PTQ$ is equal to

यदि O केन्द्र युक्त एटा वृत्त TP आरे TQ दुडाल स्पर्शक, याते $\angle POQ = 110^\circ$ तेण्टे $\angle PTQ$ समान ह'व –

यदि O केन्द्रयुक्त एकटि वृत्तेर TP एवं TQ दुटि स्पर्शक, याते $\angle POQ = 110^\circ$ ताहले $\angle PTQ$ – एर समान हवे –

जुदि 'O' मिह गोनां मोनसे बेंखननि TP आरे TQ दोनै नांग्रिद हांखो, जाहाथे $\angle POQ = 110^\circ$, अब्ला $\angle PTQ$ समान जागोन –

यदि TP, TQ केन्द्र O वाले किसी वृत्त पर दो स्पर्श रेखाएँ इस प्रकार हें कि $\angle POQ = 110^\circ$ है, तो $\angle PTQ$ बराबर है –

- (a) 60°
- (b) 70°
- (c) 80°
- (d) 90°

(viii) If the surface area of a cube is 486 cm^2 then its volume is –

एटो घनकब पृष्ठकालि यदि 486 छेमिः^2 हय तेण्टे इयाब आयतन ह'व –

एकटि घनकेर पृष्ठकालि यदि 486 से.मि.^2 हय ताहले एर आयतन हवे –

मोनसे घनकनि बिखुं दब्लाइथिया जुदि 486 सेमी^2 जायो अब्ला बेनि रोजागासैया जागोन –

यदि किसी घन का पृष्ठीय क्षेत्रफल 486 सेमी^2 है, तो इसका आयतन है –

- (a) $81 \text{ cm}^3/\text{छेमिः}^3/\text{से.मि.}^3/\text{सेमी}^3$
- (b) $243 \text{ cm}^3/\text{छेमिः}^3/\text{से.मि.}^3/\text{सेमी}^3$
- (c) $529 \text{ cm}^3/\text{छेमिः}^3/\text{से.मि.}^3/\text{सेमी}^3$
- (d) $729 \text{ cm}^3/\text{छेमिः}^3/\text{से.मि.}^3/\text{सेमी}^3$

(ix) The median and mode of a data are 33 and 45 respectively. Then its mean is

1

एटा तथ्यर मध्यमा आकृ बहुलक यथाक्रमे 33 आकृ 45 ह'ले माध्य ह'व –

एकटि तथ्यर मध्यमा एवं बहुलक यथाक्रमे 33 एवं 45 हले माध्य हवे –

मोनसे खारिनि गेजेरमा आरो गेजेरगांआ फारियै 33 आरो 45 जायोब्ला गेजेरथिया जागोन –

एक आँकडे का माध्यक और बहुलक क्रमशः 33 और 45 है, तो इसका माध्य है –

(a) 30

(b) 33

(c) 27

(d) 35

(x) The probability of getting a number 8 in a single throw of a die

1

एटा लूडूण्टि एवाब मारिले 8 पोराब सज्ञाविता ह'व –

एकटि लूडूण्टि एकबाब मारले 8 पाओयाब सज्ञाविता हवे –

मोनसे डाइसखौ खेबसे गारहरनायाव 8 मोननायनि जाथावनाया जागोन –

एक पासे को एक बाब फेंकने में 8 पाने की प्रायिकता है –

(a) $\frac{3}{2}$

(b) $\frac{2}{3}$

(c) 1

(d) 0

3. Answer the following as directed :

निर्देश अनुसाबे उत्तर दिया :

निर्देशानुसाबे उत्तर दाओ :

बिथोन बादियै फिननाय हो :

निर्देश के अनुसार उत्तर दीजिए :

(i) What is the area of a rhombus whose lengths of diagonals are 8 cm and 4 cm ?

1

एटा बस्त्रब कर्ण दुडालब दैर्घ्य 8 छेमि: आकृ 4 छेमि: ह'ले कालि कि ह'व ? ८

एकटि रस्तासेर दूटि कर्णेर दैर्घ्य 8 सेमि: एवं 4 सेमि: हले क्षेत्रफल की हवे ?

मोनसे रस्तासनि खना हांखो दोनैनि लाउथाइया फारियै 8 सेमि आरो 4 सेमि जायोब्ला दब्लाइथिया मा जागोन ?

एक समचतुर्भुज का क्षेत्रफल क्या होगा जिसके दोनों कणों की लम्बाई क्रमशः 8 सेमि और 4 सेमि है ?

- (ii) Find the smallest number by which $\sqrt{27}$ should be multiplied so as to get a rational number. 1

যিটো আটাইটকে সৰু সংখ্যাৰে $\sqrt{27}$ কে পূৰণ কৰিলে এটা পৰিমেয় সংখ্যা পোৱা যাব সেই সংখ্যাটো উলিওৱা ।

সবথেকে ছোট যে সংখ্যাটি দিয়ে $\sqrt{27}$ কে পূৰণ কৰলে একটি পৰিমেয় সংখ্যা পাওয়া যাবে সেই সংখ্যাটি বেৱ কৰো ।

অ্যনিজিত দুইসিন অনজিমাজো $\sqrt{27}$ খৌ সানজাবোল্লা মোনসে রানজোৰ্বথা অনজিমা মোননো হায়ো বে অনজিমাখৌ দিহন ।

সবসে ছোটী সংজ্যা জ্ঞাত কীজিএ জিসসে $\sqrt{27}$ মেঁ গুণা কৰনে পৰ এক পৰিমেয় সংজ্যা প্ৰাপ্ত হৈ ।

- (iii) What is product of the zeroes of $4x^2 + 8x$? 1

$4x^2 + 8x$ ৰ শূন্য কেইটাৰ পূৰণফল কী হ'ব ?

$4x^2 + 8x$ – এৱ শূন্যগুলিৰ গুণফল কী হবে ?

$4x^2 + 8x$ নি লাথিখ'ফোৰনি সানজাবগাসৈয়া মা জাগোন ?

$4x^2 + 8x$ কে শূন্যকোঁ কা গুণনফল ক্যা হৈ ?

- (iv) If n is the degree of the polynomial $p(x)$ then what is the number of zeroes of $p(x)$? 1

যদি এটা বহুপদ $p(x)$ ৰ মাত্ৰা n হয় তেন্তে বহুপদটোৰ শূন্যৰ সংখ্যা কিমান হ'ব ?

যদি একটি বহুপদ $p(x)$ – এৱ মাত্ৰা n হয় তাহলে বহুপদটিৰ শূন্যেৰ সংখ্যা কত হবে ?

জুদি মোনসে বিদাব গোৱাঁ $p(x)$ নি ডিয়ীয়া n জায়ো অৱলা বিদাব গোৱাঁনি লাথিখ'নি অনজিমায়া বেসেৱাঁ জাগোন ?

যদি কিসী বহুপদ $p(x)$ কা ঘাত n হৈ, তো $p(x)$ কে শূন্যকোঁ কী সংজ্যা ক্যা হোগী ?

- (v) Write true or false :

$0x + 0.y + k = 0$, ($k \neq 0$) is a linear equation. 1

সত্য বা অসত্য লিখা :

$0x + 0.y + k = 0$ ($k \neq 0$), এটা রৈখিক সমীকৰণ

সত্য বা অসত্য লেখো :

$0x + 0.y + k = 0$ ($k \neq 0$) একটি রৈখিক সমীকৰণ

সৈথো এৱা নংখ্যায লিৰ :

$0x + 0.y + k = 0$ ($k \neq 0$) আ মোনসে হাঁখোআৱি সমানথাই ।

সত্য যা অসত্য লিখিএ :

$0x + 0.y + k = 0$ ($k \neq 0$) এক রৈখিক সমীকৰণ হৈ ।

(vi) Find the number of solutions of the equations

$$x - 4y + 6 = 0 \text{ and } 3x - 12y + 18 = 0$$

1

$x - 4y + 6 = 0$ আৰু $3x - 12y + 18 = 0$ সমীকৰণৰ সমাধানৰ সংখ্যা নিৰ্ণয় কৰা।

$x - 4y + 6 = 0$ এবং $3x - 12y + 18 = 0$ সমীকৰণেৰ সমাধানেৰ সংখ্যা নিৰ্ণয় কৰো।

$x - 4y + 6 = 0$ আৰো $3x - 12y + 18 = 0$ সমানথাইনি মাবিউথাইনি অনজিমা দিহুন।

$x - 4y + 6 = 0$ ওৱে $3x - 12y + 18 = 0$ সমীকৰণৰ হলোৰ সংখ্যা জ্ঞাত কীজিএ।

(vii) What is the condition if the roots of the equation $x^2 + px + q = 0$ are real and unequal ?

1

$x^2 + px + q = 0$ সমীকৰণটোৰ মূল দুটা বাস্তু আৰু অসমান হোৱাৰ চৰ্তটো কি?

$x^2 + px + q = 0$ সমীকৰণটিৰ মূল দুটি বাস্তু এবং অসমান হওয়াৰ শৰ্তটো কী?

$x^2 + px + q = 0$ সমানথাইনি রেদা মোননৈয়া নংগুৰৈ আৰো সমান নড়ি জানাইনি রাদাইয়া মা?

সমীকৰণ $x^2 + px + q = 0$ কে ভিন্ন ঔৱ বাস্তবিক মূল হোনে কী শৰ্ত ক্যাহৈ?

(viii) What is the value of c if the roots of the equation $ax^2 + bx + c = 0$ are equal? 1

$ax^2 + bx + c = 0$ সমীকৰণটোৰ মূল দুটা সমান হ'লে c ৰ মান কি হ'ব?

$ax^2 + bx + c = 0$ সমীকৰণটিৰ মূল দুটি সমান হলে c এৱ মান কত হবে?

$ax^2 + bx + c = 0$ সমানথাইনি রেদা মোননৈয়া সমান জায়োজ্জ্বলা c নি মানা মা জাগোন?

যদি সমীকৰণ $ax^2 + bx + c = 0$ কে মূল বৰাবৰ হৈন, তো c কা মান ক্যাহৈ হোগা?

(ix) What term of the A.P 2, 4, 6, 8 will be 50?

1

2, 4, 6, 8 প্ৰগতিটোৰ কিমানতম পদত 50 থাকিব?

2, 4, 6, 8 প্ৰগতিটিৰ কত সংখ্যক পদে 50 থাকবে?

2, 4, 6, 8 সানলুলি জৈগাথিনি মাৰে বিদাবাব 50 থাগোন?

AP 2, 4, 6, 8 কা কৌন সা পদ 50 হোগা?

(x) How many terms of the A.P. 24, 21, 18, must be taken so that their sum is 78 ?

24, 21, 18, एই समान्तर प्रगतिटोर किमानटा पद जले सिहंत्र योगफल 78 ह'ब ? 1

24, 21, 18, एই समान्तर प्रगतिटिर कठटि पद निले तादेर योगफल 78 हवे ?

24, 21, 18, बे सानलुलि जौगाथिनि मोनबेसे बिदाब लायोब्ला बेसोरनि दाजाबगासैया

78 जागोन ? AP 24, 21, 18, के कितने पदों का योग 78 होगा ?

4. Answer in short :

च्यु उत्तर दिया :

संक्षेपे उत्तर दाओ :

सुंद'यै फिननाय हो :

संक्षेप में उत्तर दीजिए :

- (i) In a triangle ΔABC , $DE \parallel BC$. If $AD = 1.5$ cm, $DB = 3$ cm, $AE = 1$ cm then $EC = ?$

एटो त्रिभूज ΔABC ते $DE \parallel BC$ । यदि $AD = 1.5$ छःमि:, $DB = 3$ छःमि:, $AE = 1$ छःमि: हय तेज्ज्ञ $EC = ?$ 1

एकाटि त्रिभूज ΔABC ते $DE \parallel BC$ । यदि $AD = 1.5$ से.मि., $DB = 3$ से.मि., $AE = 1$ से.मि. हय ताहले $EC = ?$

मोनसे आखान्धिथाम ΔABC आव $DE \parallel BC$ । जुदि $AD = 1.5$ सेमि, $DB = 3$ सेमि, $AE = 1$ सेमि जायो अब्ला $EC = ?$

एक त्रिभुज ABC में $DE \parallel BC$ है । यदि $AD = 1.5$ सेमी, $DB = 3$ सेमी और $AE = 1$ सेमी हो, तो $EC = ?$

- (ii) In ΔABC and ΔPQR , $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ then what is the triangle, similar to ΔPQR ?

यदि ΔABC आक ΔPQR व $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ हय, तेज्ज्ञ ΔPQR व नगत सदृश होवा त्रिभूजटो कि ? 1

यदि ΔABC एवं ΔPQR - एव $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ हय, ताहले ΔPQR - एव सदृश त्रिभूजटि की ?

जुदि ΔABC आरो ΔPQR नि $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ जायो अब्ला ΔPQR जों महरसे जानाय आखान्धिथामा मा ?

ΔABC और ΔPQR में, $\frac{AB}{QR} = \frac{BC}{PR} = \frac{CA}{PQ}$ है, तो ΔPQR के समरूप क्या त्रिभुज है ?

(iii) What are the co-ordinates of the mid-point of the line joining the points $(-2, 5)$ and $(8, -3)$? 1

$(-2, 5)$ आरु $(8, -3)$ संयोगी रेखार मध्यविन्दू छानाएक कि ?

$(-2, 5)$ एवं $(8, -3)$ संयोगी रेखार मध्यविन्दू छानाएक की ?

$(-2, 5)$ आरो $(8, -3)$ बिन्दो दाजाबनाय हांखोनि गेजेर बिन्दोनि थाबनि बिसाना मा ?

बिंदुओं $(-2, 5)$ और $(8, -3)$ को जोड़ने वाले रेखाखण्ड की मध्य बिंदु का निर्देशांक क्या है ?

(iv) If the points $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ and $D(P, 3)$ are the vertices of a parallelogram, taken in order then what is the value of P ? 1

यदि $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ आरु $D(P, 3)$ बिन्दुकेइटा ऐटो त्रमते एटा सामृद्धिक शीर्ष बिन्दू हय तेस्ते P ब मान कि ह'ब ?

यदि $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ एवं $D(P, 3)$ बिन्दुशुलि एই त्रमे एकटि सामृद्धिकेर शीर्षबिन्दू हय ताहले P -एर मान कत हवे ?

जुदि $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ आरो $D(P, 3)$ बिन्दोफोरनि लिगदब्लाइनि फारियै थिखिनि बिन्दो जायो अब्ला P नि माना मा जागोन ?

यदि बिंदु $A(6, 1)$, $B(8, 2)$, $C(9, 4)$ और $D(P, 3)$ एक समांतर चतुर्भुज के शीर्ष इसी क्रम में हों, तो P का मान क्या होगा ?

(v) Value of $\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ = ?$ 1

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ ब मान = ? 1

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ एर मान = ?

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ नि मान = ?

$\tan 48^\circ \tan 23^\circ \tan 42^\circ \tan 67^\circ$ का मान = ?

(vi) What is the value of $2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$? 1

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ ब मान कि ? 2

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ एर मान की ?

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ नि माना मा ?

$2 \tan^2 45^\circ + \cos^2 30^\circ - \sin^2 60^\circ$ का मान क्या है ?

(vii) What is the distance between two parallel tangents drawn on a circle of radius 4 cm ? 1

4 छेःमि: ब्यासार्क वृत्त के अंका समान्तराल स्पर्शक दुड़ाल द्वारा दूरता किमान ?

4 cm ब्यासार्क वृत्त के अंका समान्तराल स्पर्शक दुटी वृत्त के मध्ये दूरता कत ?

4 सेमि स'खावनि बेंखनाव आखिनाय लिग नांग्रिद हांखो दोंनैनि गेजेरनि जानथाइया बेसेबां ?

4 सेमि त्रिज्या वाले एक वृत्त पर खींची गई दो समांतर स्पर्श रेखाओं के बीच की दूरी क्या होगी ?

(viii) The length of a tangent from a point A at distance 5 cm from the centre of the circle is 4 cm. Find the radius of the circle. 1

वृत्त के केन्द्र से 5 छेःमि: दूरता थका एटा बिन्दु A व परा स्पर्शक एडाल दैर्घ्य 4 छेःमि:। वृत्तों ब्यासार्क निर्णय कबा।

वृत्त के केन्द्र से 5 से.मि. दूरते थाका एकटि बिन्दु A-एर थेके एकटि स्पर्शकेर दैर्घ्य 4 से.मि.। वृत्तीर ब्यासार्क निर्णय करो।

बेंखननि मिहनिफ्राय 5 सेमि जानथाइया व थानाय मोनसे बिन्दु A निफ्राय नांग्रिद हांखो दोंसेनि लाइथाइया 4 सेमि। बेंखननि स'खाव दिहुन।

वृत्त के केन्द्र से 5 सेमी की दूरी पर स्थित बिन्दु A से खींची गई एक स्पर्श रेखा की लंबाई 4 सेमी है। वृत्त की त्रिज्या ज्ञात कीजिए।

(ix) The length of the minute hand of a clock is 14 cm. Find the area swept by the minute hand in 5 minutes. 1

एटा घड़ीर मिनिटेर काँटाडाल दैर्घ्य 14 छेःमि:, 5 मिनिटेर घड़ीर काँटाडाल द्वारा घूरणे कालि उलिओरा।

एकटि घड़ीर मिनिटेर काँटाटिर दैर्घ्य 14 से.मि., 5 मिनिटेर घड़ीर काँटाटि द्वारा घूर्णने क्षेत्रफल निर्णय करो।

गंसे घरिनि मिनिट दाबुनि लाउथाइया 14 सेमि, 5 मिनिटआव मिनिट दाबुवा गोसारथि जानाय दब्लाइथि दिहुन।

एक घड़ी के मिनट वाली सूई की लंबाई 14 सेमी है। 5 मिनट में घड़ी की सूई के घूमने का क्षेत्रफल ज्ञात कीजिए।

- (x) If the difference between circumference and diameter of a circle is 30 cm then what is the radius of the circle ? (use $\pi = \frac{22}{7}$) 1

यदि एटा वृत्त की परिसीमा आकृति व्यास के पार्थक 30 छेष्मि: हय तेण्टे वृत्तों की व्यासार्द्ध की ह'व ? (व्यवहार करा $\pi = \frac{22}{7}$)

यदि एक वृत्त की परिसीमा एवं व्यास के पार्थक 30 से.मि. हय ताहले वृत्तिर व्यासार्द्ध की ह'व ? (व्यवहार करो $\pi = \frac{22}{7}$)

जुदि मोनसे बेंखननि सोरगिदिं सिमा आरो खाव हांखोनि फारागा 30 सेमि जायो अब्ला बेंखननि स'खावा मा जागोन ? (आहाय $\pi = \frac{22}{7}$)

यदि एक वृत्त की परिधि और व्यास में 30 सेमी का अंतर है तो वृत्त की त्रिज्या क्या होगी ? ($\pi = \frac{22}{7}$ का प्रयोग करें।)

5. Fill in the blanks choosing the correct option from the alternatives given in the brackets :

बङ्कनीर भितरत दिया बिकल्पबोरब परा शुद्ध उत्तरटो बाहि खालि ठाइ पूर्व करा :

बङ्कनीर भितरे देओया बिकल्पशुलि थेके शुद्ध उत्तराटि बेहेनिये शून्यस्थान पूर्ण करो :

बेन्दोनि सिडाव होनाय बासिस्लायफोरनिफ्राय गेबैं फिननायखौ सायख'ना लांदां जायगाखौ आबुं खालाम।

कोष्टक में दिए गए विकल्पों में से सही उत्तर चुनकर रिक्त स्थानों को भरें :

- (i) If the volume of a sphere is $288\pi \text{ cm}^3$ then radius of the sphere is _____. 1
(6 cm/ 7 cm/ 8 cm/ 10 cm)

एटा गोलकब आयतन $288\pi \text{ छेष्मि:}^3$ ह'ले गोलकटोर व्यासार्द्ध ह'व _____.

(6 छेष्मि:/ 7 छेष्मि:/ 8 छेष्मि:/ 10 छेष्मि:)

एक गोलकेर आयतन $288\pi \text{ से.मि.}^3$ ह'ले गोलकटिर व्यासार्द्ध हवे _____.

(6 से.मि./ 7 से.मि./ 8 से.मि./ 10 से.मि.)

मोनसे दुलुरनि रोजागासैया $288\pi \text{ सेमि}^3$ जायोब्ला दुलुरनि स'खावा जागोन _____.

(6 सेमि/ 7 सेमि/ 8 सेमि/ 10 सेमि)

यदि एक गोले का आयतन $288\pi \text{ cm}^3$ है, तो गोले की त्रिज्या है _____.

(6 सेमी/ 7 सेमी/ 8 सेमी/ 10 सेमी)

- (ii) The curved surface area of a cylinder is 2200 cm^2 and the circumference of
the base is 220 cm . The height of the cylinder is _____. 1

(4 cm/1 cm/10 cm/ 3 cm)

এটা বেলনৰ বক্র পৃষ্ঠাকালি 2200 চেমি^2 আৰু ভূমিৰ পৰিধি 220 চেমি । বেলনটোৰ
উচ্চতা হ'ব _____, _____ (4 চেমি/1 চেমি/10 চেমি/3 চেমি)

একটি বেলনেৰ বক্র বহিঃপৃষ্ঠ 2200 সেমি^2 এবং ভূমিৰ পৰিধি 220 সে.মি. । বেলনটিৰ
উচ্চতা হবে _____ (4 সে.মি./1 সে.মি./10 সে.মি./3 সে.মি.)

মোনসে হাসুনি খেঁক্লা বিখুঁ দৱলাইথিয়া 2200 সেমি^2 আৰু হাসানি সোৱগিদিৎ সিমায়া
 220 সেমি । হাসুনি জৌথাইয়া জাগোন _____ (4 সেমি/1 সেমি/10 সেমি/3 সেমি)

এক বেলন কা বক্র পৃষ্ঠীয় ক্ষেত্ৰফল 2200 cm^2 হ'ব আৰু আধাৰ কী পৰিধি 220 cm হ'ব, বেলন
কী ঊঁচৰাই হ'ব _____ (4 সেমি/1 সেমি/10 সেমি/3 সেমি)

- (iii) If the mean of $x, x + 3, x + 6, x + 9$ and $x + 12$ is 10 then value of x
_____. 1

যদি $x, x + 3, x + 6, x + 9$ আৰু $x + 12$ বৰ মাধ্য 10 হয় তেন্তে x বৰ মান হ'ব _____.

(5 / 4 / 9 / 8)

যদি $x, x + 3, x + 6, x + 9$ এবং $x + 12$ -এৰ মাধ্য 10 হয় তাহলে x -এৰ মান হবে
_____. (5 / 4 / 9 / 8)

জুদি $x, x + 3, x + 6, x + 9$ আৰু $x + 12$ নি গেজেৱথিয়া 10 জায়ো অৱলা x নি মানা জাগোন
_____. (5 / 4 / 9 / 8)

যদি $x, x + 3, x + 6, x + 9$ আৰু $x + 12$ কা মাধ্য 10 হ'ব, তো x কা মান হোণা _____।
(5 / 4 / 9 / 8)

(iv) The probability of an impossible event is _____. (1 / 5 / 0 / 6) 1

এটা অসম্ভব ঘটনার সম্ভাবিতা হ'ব _____. (1 / 5 / 0 / 6)

একটি অসম্ভব ঘটনার সম্ভাবিতা হবে _____. (1 / 5 / 0 / 6)

মোনসে জাথাবিং জাথাইনি জাথাবনায়া জাগোন _____. (1 / 5 / 0 / 6)

এক অসম্ভব ঘটনা কী প্রায়িকতা হ'ল _____. (1 / 5 / 0 / 6)

(v) A die is thrown once. The probability of getting a number less than 5 is _____

$\left(\frac{1}{2} / \frac{1}{3} / \frac{5}{6} / \frac{2}{3}\right)$

1

এটা পাশা এবাৰ মাৰি পঠিওৱা হ'ল। 5 তকে সৰু সংখ্যা পোৱাৰ সম্ভাবিতা হ'ব _____

$\left(\frac{1}{2} / \frac{1}{3} / \frac{5}{6} / \frac{2}{3}\right)$

একটি পাশা একবাৰ মেৰে পাঠানো হলো। 5-এৰ থকে ছেট সংখ্যা পাওয়াৰ সম্ভাবিতা হবে

_____ $\left(\frac{1}{2} / \frac{1}{3} / \frac{5}{6} / \frac{2}{3}\right)$

মোনসে ডাইস খেৰসে গাৰহনায় জাদোঁ। 5 নিখুঁই উন্দৈ অনজিমা মোননায়নি জাথাবনায়া

জাগোন _____ $\left(\frac{1}{2} / \frac{1}{3} / \frac{5}{6} / \frac{2}{3}\right)$

এক পাসে কো এক বাৰ ফেঁকা গয়া। 5 সে ছোটী সংখ্যা প্ৰাপ্ত কৰনে কী প্রায়িকতা হ'ল _____

$\left(\frac{1}{2} / \frac{1}{3} / \frac{5}{6} / \frac{2}{3}\right)$

SECTION – B / খ – শাখা / খ – শাখা / জ্ঞ-বাহাগী / জ্ঞ-ভাগ

6. Factorise : $z - 7 + 7xy - xyz$ 2

উৎপাদক বিশ্লেষণ করা : $z - 7 + 7xy - xyz$

উৎপাদক বিশ্লেষণ করো : $z - 7 + 7xy - xyz$

দিহনগিরি বিজির : $z - 7 + 7xy - xyz$

গুণনক্ষত্র কীজিএ : $z - 7 + 7xy - xyz$

7. Show that $5 - \sqrt{3}$ is irrational. 2

দেখুওৱা যে $5 - \sqrt{3}$ অপৰিমেয়।

দেখাও যে $5 - \sqrt{3}$ অপৰিমেয়।

দিন্তি দি $5 - \sqrt{3}$ আ রানজোৰথায়ি।

সিদ্ধ কীজিএ কি $5 - \sqrt{3}$ এক অপৰিমেয় সংখ্যা হৈ।

8. In $\triangle OPQ$, right-angled at P, $OP = 7$ cm and $OQ - PQ = 1$ cm. Determine the values of $\sin Q$ and $\cos Q$. 2

$\triangle OPQ$ ৰ P সমকোণ আৰু $OP = 7$ ছে:মি: আৰু $OQ - PQ = 1$ ছে:মি:। $\sin Q$ আৰু $\cos Q$ ৰ মান নিৰ্ণয় কৰা।

$\triangle OPQ$ এৰ P সমকোণ এবং $OP = 7$ সে:মি: এবং $OQ - PQ = 1$ সে:মি:। $\sin Q$ এবং $\cos Q$ – এৰ মান নিৰ্ণয় কৰো।

$\triangle OPQ$ নি P আৰু খনাথি খনা, আৰো $OP = 7$ সেমি OQ – PQ = 1 সেমি। $\sin Q$ আৰো $\cos Q$ নি মান দিহুন।

$\triangle OPQ$ মেঁ জিসকা কোণ P সমকোণ হৈ, $OP = 7$ সেমি আৰু $OQ - PQ = 1$ সেমি হৈ। $\sin Q$ আৰু $\cos Q$ কে মান জ্ঞাত কীজিএ।

9. If $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, where $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ and $A > B$,
find A and B.

যদি $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, য'ত $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ আৰু $A > B$, তেনহলে
A আৰু B নিৰ্ণয় কৰা।

যদি $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, যেখানে $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ এবং $A > B$, তাহলে
A এবং B নিৰ্ণয় কৰো।

জুদি $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$ জেরাব $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$ আৰো $A > B$ অৱলা A
আৰো B খৈ দিহুন।

যদি $\sin(A - B) = \frac{1}{2}$, $\cos(A + B) = \frac{1}{2}$, $0^\circ < A + B \leq 90^\circ$, $A > B$ হ'লে, তো A আৰু B কা
মান জ্ঞাত কীজিএ।

10. Hari tosses two different coins simultaneously (say, one is ₹ 1 and other is ₹ 2).
What is the probability that she gets at least one head?

হৰিয়ে দুটা ভিন্ন মুদ্রা একেলগে ট্ৰচ কৰিছে (ধৰা, এটা । টকীয়া আৰু আনটো 2 টকীয়া)। তেওঁ
অতি কমেও এটা মুণ্ডু পোৱাৰ সম্ভাবিতা কি ?

হৱি দুটি ভিন্ন মুদ্রা একসঙ্গে টস্ কৰেছে (ধৰো, একটি । টাকা এবং অন্যটি 2 টাকা)। সে কম
কৰেও একটি মুণ্ডু পাওয়াৰ সম্ভাবিতা কী ?

হৱিয়া গৱনৈ গুৰুন গুৰুন খাউৰি জ'য়ে টস খালামদো (হম গৱসেআ। রান্নি খাউৰি আৰো গুৰুন গৱসেআ 2
রান্নি খাউৰি)। বিয়ো খমথারৱ্বলাবো মোনসে খৰ' মোননায় জাথাবনায়া মা ?

হৱি দো ভিন্ন-ভিন্ন সিককো কো এক সাথে উঠালতা হৈ (মান লীজিএ এক সিককা ₹ 1 কা হৈ আৰু দুসৰা
সিককা ₹ 2 কা হৈ)। ইসকী ক্যা প্ৰায়িকতা হৈ কি বহু কম সে কম এক চিত্ত প্ৰাপ্ত কৰেগা ?

11. Solve : $x + y = 14$, $x - y = 4$

সমাধান কৰা : $x + y = 14$, $x - y = 4$

সমাধান কৰো : $x + y = 14$, $x - y = 4$

মাবুক্ত্যাই দিহুন : $x + y = 14$, $x - y = 4$

হল কীজিএ : $x + y = 14$, $x - y = 4$

12. Find the roots of the equation $2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$.

$2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ সমীকরণৰ মূল কেইটা উলিওৱা।

$2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ সমীকরণেৰ মূলগুলি বেৱ কৰো।

$2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ সমানথাইনি রোদাফোৰখৌ দিহুন।

সমীকরণ $2x^2 + \frac{1}{2} = 2x$ কে মূলোঁ কো জ্ঞাত কীজিএ।

13. How many two-digit numbers are divisible by 3?

দুটা অংকবিশিষ্ট সংখ্যাৰ কিমানটা 3 ৰে বিভাজ্য ?

দুটি অক্ষ বিশিষ্ট সংখ্যাৰ কতটি 3 দ্বাৱা বিভাজ্য ?

মোননৈ সানজিমা গোনাং অনজিমানি মোনবেসে 3 জোঁ রানজাগ্রা।

দো অংকোঁ বালী কিতনী সংখ্যাএঁ তীন সে বিভাজ্য হৈ ?

14. S and T are points on sides PR and QR of $\triangle PQR$ such that $\angle P = \angle RTS$. Show that $\triangle RPS \sim \triangle RTS$.

$\triangle PQR$ ৰ PR আৰু QR বাছৰ ওপৰত S আৰু T দুটা বিন্দু যাতে $\angle P = \angle RTS$ । দেখুওৱা $\triangle RPS \sim \triangle RTS$ ।

$\triangle PQR$ -এৰ PR এবং QR বাছৰ উপৰে S এবং T দুটি বিন্দু যাতে $\angle P = \angle RTS$ । দেখোও যে $\triangle RPS \sim \triangle RTS$ ।

S আৰু T আ $\triangle PQR$ নি PR আৰু QR আখান্ধিনি সায়াব মোননৈ বিন্দো জেৱাৰ $\angle P = \angle RTS$ । দিন্ধি দি $\triangle RPS \sim \triangle RTS$ ।

$\triangle PQR$ কী ভুজাওঁ PR আৰু QR পৰ ক্ৰমশঃ বিন্দু S আৰু T ইস প্ৰকাৰ স্থিত হৈ কি $\angle P = \angle RTS$ হৈ। দৰ্শাইকি $\triangle RPS \sim \triangle RTS$ হৈ।

15. If A(-5, 7), B(-4, -5), C(-1, -6) and D(4, 5) are the vertices of a quadrilateral, Find the area of the quadrilateral ABCD.

যদি A(-5, 7), B(-4, -5), C(-1, -6) আৰু D(4, 5) বিন্দুকেইটা এটা চতুৰ্ভুজৰ শীৰ্ষবিন্দু হয়, তেন্তে ABCD চতুৰ্ভুজটোৰ কালি উলিওৱা।

যদি A(-5, 7), B(-4, -5), C(-1, -6) এবং D(4, 5) বিন্দুগুলি একটি চতুৰ্ভুজেৰ শীৰ্ষবিন্দু হয়, তাহলে ABCD চতুৰ্ভুজটিৰ ক্ষেত্ৰফল নিৰ্ণয় কৰো।

জুদি A(-5, 7), B(-4, -5), C(-1, -6) আৰু D(4, 5) ফোৱা মোনসে আখান্ধিবৈনি থিখিনি বিন্দো জায়োভা ABCD আখান্ধিবৈনি দৰ্শাইধি দিহুন।

যদি A(-5, 7), B(-4, -5), C(-1, -6) আৰু D(4, 5) এক চতুৰ্ভুজ কে শীৰ্ষ হৈ তো ইস চতুৰ্ভুজ কা ক্ষেত্ৰফল জ্ঞাত কীজিএ।

16. Prove that in two concentric circles, the chord of the larger circle, which touches the smaller circle, is bisected at the point of contact.

3

প্ৰমাণ কৰা যে দুটা এককেন্দ্ৰিক বৃত্ত, ডাঙৰ বৃত্তটোৱ জ্যাডালে সৰু বৃত্তটোক স্পৰ্শ কৰিলে, জ্যাডাল স্পৰ্শবিন্দুত সমখণ্ডিত হয়।

প্ৰমাণ কৰো যে দুটি এককেন্দ্ৰিক বৃত্ততে, বড় বৃত্তটিৰ জ্যাটি ছোট বৃত্তটিকে স্পৰ্শ কৰলে, জ্যাটি স্পৰ্শবিন্দুতে সমখণ্ডিত হয়।

ফোৰমান খালাম দি মোননৈ মিৰসে বেঞ্জনআৱ দুইসিন বেঞ্জনজৌ দাংশ্বিদনায় দেৱসিন বেঞ্জননি
সিলিংহাঁজোআ নাংশ্বিদ বিন্দোআৱ সমানৈ দানস'জাযো।

সিদ্ধ কীজিএ কি দো সংকেন্দ্ৰীয় বৃত্তো মেঁ বড়ে বৃত্ত কী জীবা জো ছোটে বৃত্ত কো স্পৰ্শ কৰতী হৈ, স্পৰ্শ বিন্দু
পৰ সমদ্বিভাজিত হোতী হৈ।

17. A horse is tied to a peg at one corner of a square shaped grass field of side 15 m by means of a 5 m long rope. Find

3

- (i) the area of that part of the field in which the horse can graze.
- (ii) the increase in the grazing area if the rope were 10 m long instead of 5 m
(use $\pi = 3.14$)

15 মিটাৰ বাহুৰ এখন বৰ্গক্ষেত্ৰাকাৰ ঘাঁথনি পথাৰৰ এটা চোকত এটা খুঁটিতে 5 মিটাৰ দীঘল ৰছীৰে
এটা ঘোঁৰা বান্ধি থোৱা হৈছে।

- (i) ঘোঁৰাটো য'ত চৰিব পাৰে পথাৰখনৰ সেই অংশটোৱ কালি নিৰ্ণয় কৰা।
- (ii) যদি ৰছীডাল 5 মিটাৰৰ সলনি 10 মিটাৰ দীঘল হয়, চৰণীয়া অঞ্চলটোৱ বৃদ্ধি নিৰ্ণয় কৰা।
(ব্যৱহাৰ কৰো $\pi = 3.14$)

15 মিটাৰ বাহুৰ একটি বৰ্গক্ষেত্ৰাকাৰ ঘাসেৰ মাঠেৰ একটি কোণে একটি খুঁটিতে 5 মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যেৰ
ৱশি দিয়ে একটি ঘোড়া বেঁধে রাখা হয়েছে।

- (i) ঘোড়াটি যেখানে চৰে ঘাস খেতে পাৱে মাঠেৰ সেই অংশটিৱ ক্ষেত্ৰফল নিৰ্ণয় কৰো।
- (ii) যদি ৱশি 5 মিটাৰেৰ পৰিবৰ্তে 10 মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ হয় চৰে থাকা অঞ্চলটিৱ বৃদ্ধি নিৰ্ণয়
কৰো। (ব্যৱহাৰ কৰো $\pi = 3.14$)

মাসে গৱাইখৌ 5 মিটাৰ গোলাউ দিলুঁজো 15 মিটাৰ আখালি গোনাং মোনসে বৰ্গ মহৱ গাংসো ফোথারনি
মোনসে খ'নানি কাথনি খিলা মোনসেয়াৱ খানানৈ দোন্দোঁ।

- (i) ফোথারনি বাহাগোনি দল্লাইথি দিলুন জেৱাৱ গৱাইআ গাংসো জানো হায়ো।
- (ii) গাংসো হায়া দল্লাইখৌ বারায়না দিলুন জুদি দিলুঁখৌ 5 মিটাৰনি সোলায 10 মিটাৰ গোলাউ
খালামো। ($\pi = 3.14$ হম)

15 মীটাৰ ভুজা বালে এক বৰ্গাকাৰ ঘাস কে মৈদান কে এক কোণে পৰ লগে খুঁটৈ সে এক ঘোড়ে কো 5 মীটাৰ
লংৰু রস্সী সে বাঁঁধ দিয়া গয়া হৈ। জ্ঞাত কীজিএ :

- (i) মৈদান কে উস ভাগ কা ক্ষেত্ৰফল জহাঁ ঘোড়া ঘাস চৰ সকতা হৈ।
- (ii) চৰে জা সকনে বালে ক্ষেত্ৰফল মেঁ বৃদ্ধি, যদি ঘোড়ে কো 5 মীটাৰ লংৰু রস্সী কে স্থান পৰ 10 মীটাৰ
লংৰু রস্সী সে বাঁঁধ দিয়া জায়। ($\pi = 3.14$ কা প্ৰযোগ কীজিএ।)

3047

18. A hemispherical depression is cut out from one face of a cubical wooden block such that the diameter “/” of the hemisphere is equal to the edge of the cube. Determine the surface area of the remaining solid.

এটা ঘনকীয় কাঠের টুকুবাৰ এটা পৃষ্ঠবপৰা এটা অৰ্ধগোলক আকৃতিৰ গভীৰতা কাটি লোৱা হৈছে। যাতে অৰ্ধগোলকৰ ব্যাস “/” ঘনকৰ কাষৰ সৈতে একে হয়। অৱশিষ্ট অংশৰ পৃষ্ঠকালি নিৰ্ণয় কৰা।
একটি ঘনকীয় কাঠের টুকুবাৰ একটি পৃষ্ঠ থেকে একটি অৰ্ধগোলক আকৃতিৰ গভীৰতা কেটে নেওয়া হয়েছে যাতে অৰ্ধগোলকেৰ ব্যাস “/” ঘনকেৰ প্রান্তেৰ সঙ্গে সমান হয়। অৱশিষ্ট অংশৰ বহি:পৃষ্ঠ নিৰ্ণয় কৰো।

মোনসে ঘনকআৰি দংফা থুক্কানি মোনসে মোখানিফ্রায় মোনসে খাবলুৱারি হায়গ্লায়নায় হাখ'নায় জাবায় জাহাথে খাবলুৱনি খাব “/” আ ঘনকনি রুঁনি সমান জায়ো। আদ্বা থানায় গ'থা বেসাদনি বিখু দৰ্বলাইথিখৌ দিহুন।

এক ঘনাকার ব্লক কে এক ফলক কো অন্দৰ কী ওৱা সে কাট কৰ এক অৰ্ধগোলাকার গড়ঢা ইস প্ৰকাৰ বনায়া গয়া হৈ কি অৰ্ধগোলে কা ব্যাস “/” ঘন কে এক কিনারে কে বৰাবৰ হৈ। শেষ বচে ঠোস কা পৃষ্ঠীয় ক্ষেত্ৰফল জ্ঞাত কীজিএ।

19. If the median of the distribution given below is 28.5, find the values of x and y .

তলৰ বিভাজনৰ মধ্যমা যদি 28.5 হয় তেন্তে x আৰু y ৰ মান উলিওৱা।

নিম্নোক্ত বিভাজনেৰ মধ্যমা যদি 28.5 হয় তাহলে x এবং y -এৰ মান নিৰ্ণয় কৰো।

গাহায়নি রানসারথিনি গেজেৱমায়া জুদি 28.5 জায়ো অব্লা x আৰু y নি মান দিহুন।

যদি নীচে দিএ গে বণ্টন কা মাধ্যক 28.5 হৈ, তো x আৰু y কা মান জ্ঞাত কীজিএ।

Class interval/শ্ৰেণী অন্তৰাল/শ্ৰেণী অন্তৰাল/থাকো খোন্দোৰ/বৰ্গ অন্তৰাল	Frequency/বাৰংবাৰতা/বাৰংবাৰতা/গলেগলেথা/বাৰংবাৰতা
0 – 10	5
10 – 20	x
20 – 30	20
30 – 40	15
40 – 50	y
50 – 60	5
Total/মুঠ/মোট/গাসৈ/কুল	60

20. Construct a triangle similar to a given triangle ABC with its sides equal to $\frac{5}{3}$ of

the corresponding sides of the triangle ABC (i.e. of scale factor $\frac{5}{3}$).

এটা নিৰ্দিষ্ট ত্ৰিভুজ ABC ৰ সদৃশকৈ আন এটা ত্ৰিভুজ আঁকা যাতে ইয়াৰ বাহুৰোৰ ABC

ত্ৰিভুজটোৰ অনুকূপ বাহুৰোৰ $\frac{5}{3}$ গুণৰ সমান। (অৰ্থাৎ ক্লেই ফেক্টৰ $\frac{5}{3}$ ৰ)।

একটি নির্দিষ্ট ত্রিভুজ ABC-এর সদৃশ অন্য একটি ত্রিভুজ আঁক যাতে এর বাহুগুলি ABC ত্রিভুজটির অনুকূপ বাহুগুলির $\frac{5}{3}$ গুণের সমান (অর্থাৎ স্কেল ফ্যাক্টর $\frac{5}{3}$ এর) হয়।

মোনসে হোক্সানায় আক্ষান্তিথাম ABC নি মহরসে গুৰুন মোনসে আক্ষান্তিথাম আক্ষি জাহাথে বেনি আক্ষান্তিফোরা ABC আক্ষান্তিথামনি মোক্সাসে আক্ষান্তিফোরনি $\frac{5}{3}$ নি সমান। ($\frac{5}{3}$ জক্ষা লাগ্রা বিদান্তিনি) এক দিই গএ ত্রিভুজ ABC কে সমরূপ এক ত্রিভুজ কী রচনা কীজিএ, জিসকী ভুজাঁ ত্রিভুজ ABC কী সংগত ভুজাওঁ কী $\frac{5}{3}$ হোঁ। (অর্থাৎ স্কেল গুণক $\frac{5}{3}$ হৈ)।

OR / নাইবা / অথবা / এবা / অথবা

Construct a triangle of sides 4 cm, 5 cm and 6 cm, and then a triangle similar to it whose sides are $\frac{2}{3}$ of the corresponding sides of the first triangle. (Write the steps of construction.)

4

4 cm, 5 cm আৰু 6 cm বাহুৰ এটা ত্রিভুজ অংকন কৰা আৰু তাৰ পিছত ইয়াৰ সদৃশ হোৱাকৈ এটা ত্রিভুজ অংকন কৰা যাৰ বাহুবোৰ প্ৰথম ত্রিভুজটোৰ অনুকূপ বাহুবোৰৰ $\frac{2}{3}$ গুণ হয়। (অংকনৰ পৰ্যায়বোৰ লিখিবা।)

4 cm, 5 cm এবং 6 cm বাহুৰ একটি ত্রিভুজ অক্ষন কৰো এবং তাৰপৰ এৰ সদৃশ একটি ত্রিভুজ অক্ষন কৰো যাৰ বাহুগুলি প্ৰথম ত্রিভুজটিৰ অনুকূপ বাহুগুলিৰ $\frac{2}{3}$ গুণ হবে। (অক্ষনৰ পৰ্যায়গুলি লিখিবে।)

4 cm, 5 cm আৰো 6 cm আক্ষান্তিনি মোনসে আক্ষান্তিথাম আক্ষি আৰো বেনি উনাচ মহরসে জানায বাদিয়ে মোনসে আক্ষান্তিথাম আক্ষি জায়নি আক্ষান্তিফোরা সেথি আক্ষান্তিথামনি মোক্সাসে আক্ষান্তিফোরনি $\frac{2}{3}$ ফান জায়ো। (আক্ষিনায় আগাফোৰক্ষৌ লিৰ।)

4 cm, 5 cm ঔৰ 6 cm ভুজাওঁ বালে এক ত্রিভুজ কী রচনা কীজিএ আৰু ফিৰ ইসকে সমরূপ এক অন্য ত্রিভুজ কী রচনা কীজিএ, জিসকী ভুজাঁ দিই হুই ত্রিভুজ কী সংগত ভুজাওঁ কী $\frac{2}{3}$ গুনী হোঁ। (ৰচনা কে চৰণে কো লিখিএ।) <https://www.assamboard.com>

21. If two zeroes of the polynomial $2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ are $\sqrt{2}$ and $-\sqrt{2}$ then find all other zeroes.

4

$2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ বহুপদটোৰ দুটা শূন্য $\sqrt{2}$ আৰু $-\sqrt{2}$ । ইয়াৰ বাকীকেইটা শূন্য নিৰ্ণয় কৰা।

$2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ বহুপদটিৰ দুটি শূন্য $\sqrt{2}$ এবং $-\sqrt{2}$ । এৰ অন্য সবগুলি শূন্য নিৰ্ণয় কৰো।

$2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ বিদাৰ গোৰানি মোননৈ লাধিখ'আ $\sqrt{2}$ আৰো $-\sqrt{2}$ । বেনি আদ্বা গাসৈৰো লাধিখ'খৌ দিহুন।

যদি বহুপদ $2x^4 - 3x^3 - 3x^2 + 6x - 2$ কে দো শূন্যক $\sqrt{2}$ আৰু $-\sqrt{2}$ হৈ তো অন্য সभী শূন্যকো কো জাত কীজিএ।

